

УДК 633.63:631.54

Аскарів В. Р.

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03141, Україна, e-mail: vyhtalk@gmail.com

ВПЛИВ МІКРОДОБРІВ ТА ФУНГІЦИДІВ НА ВРОЖАЙНІСТЬ, ЯКІСТЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ

На основі проведених досліджень з вивчення впливу мікродобрив та фунгіцидів на врожайність буряків цукрових встановлено, що використання комплексу мікродобрив та захист посівів від хвороб листкового апарату фунгіцидами дає можливість забезпечити високий урожай коренеплодів цієї культури.

Дослідження проводилися впродовж 2013–2015 рр. на полях дослідного господарства «Саливінки» Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, що розташоване у Васильківському районі Київської області.

Застосування фунгіцидів в посівах обох досліджуваних гібридів сприяло зміні врожайності коренеплодів. Використання Фалькону в середньому за три роки дало можливість забезпечити приріст врожаю на рівні 10,2 т/га, тоді як за умови обробки посівів фунгіцидом Альто супер отримали врожай коренеплодів на 11,8 т/га більше. Максимальна врожайність була за умови застосування комплексу мікродобрив – 78,2–83,7 т/га.

Використання комплексу мікродобрив Бор + Молібден + Мікро Буряк у посівах буряків цукрових та захист їх від хвороб листкового апарату фунгіцидом Фалькон дав можливість отримати 82,1 т/га коренеплодів. Аналогічна схема застосування мікродобрив з використанням в якості захисту листкового апарату Альто супер забезпечила врожай 83,7 т/га.

Незважаючи на додаткові затрати пов'язані з застосуванням фунгіцидів – вони з економічного погляду окупають себе повністю. Зокрема, застосування комплексу мікродобрив за умови використання Фалькону або Альто супер дало можливість отримати максимальні значення показника рівня рентабельності буряків цукрових – 63,9 та 65,7 % відповідно.

За умов незначного поширення хвороб листкового апарату затрати на закупівлю та застосування фунгіцидів не можуть повною мірою бути окуплені приростом урожайності буряків цукрових. Зокрема, у разі застосування мікродобрива Бор + Молібден рівень рентабельності в контрольному варіанті був 58,4 %, а за додаткового внесення Фалькону й Альто супер – 55,2 та 56,6 % відповідно. Варто зауважити, що врожайність буряків цукрових на цих варіантах була 77,1 та 78,5 т/га, що аж ніяк не нижче контролю – без застосування фунгіцидів (77,1 т/га), а от витрати на одиницю продукції значно зросли і не були покриті приростом урожайності від сукупного застосування цих препаратів.

Використання комплексу мікродобрив Бор + Молібден + Мікро Буряк та захист буряків цукрових від хвороб листкового апарату фунгіцидом Фалькон дозволив отримати 82,1 т/га буряків цукрових. Аналогічна схема застосування мікродобрив з використанням для захисту листкового апарату Альто супер забезпечила врожай 83,7 т/га за цукристості 17,6 та 17,7 % і збору цукру 14,5 та 14,8 т/га відповідно.

Встановлено, що застосування комплексу мікродобрив (Бор+Молібден + Мікро Буряк) за умови використання Фалькону або Альто супер забезпечило собівартість однієї тони коренеплодів на рівні 301,5 та 298,3 грн/т та дало можливість отримати максимальні показники рівня рентабельності буряків цукрових – 63,9 та 65,6 % відповідно.